

Húsvét 7. vasárnapja

1Pt 4,12-16

Égő fájdalom

¹²Szeretteim, ne lepődjete meg azokon az égő fájdalmakon, amelyek megpróbáltatásul értek benneteket, mintha valami hallatlan dolog esett volna veletek. ¹³Ehelyett inkább örüljete, hogy részetek lehet Krisztus szenvedéseiben, hogy dicsősége megnyilvánulása napján majd ujjongva örülhesetek. ¹⁴Boldogok vagytok, ha Krisztus nevéért szidnak benneteket, mert a dicsőség Lelke, vagyis az Isten Lelke lebeg fölöttetek. ¹⁵Senki közületek ne szenvedjen azért, hogy gyilkos vagy tolvaj, gonosztevő vagy bujtogató. ¹⁶Ha pedig mint kereszténynek kell szenvednie, ne szégyellje, hanem dicsóítsa meg az Istent ezzel a névvel.

A fájdalom megfoghatatlan érzés az emberben, sok esetben fizikális eredetű. A fizikai fájdalom megszüntetésére a fájdalomcsillapítóknak egész arzenálja szolgál. A lelki jellegű fájdalomnak, amelyet legtöbb esetben a depresszióval vagy az élet fájdalmával hoznak összefüggésbe, igazából nem sikerült megtalálni az ellenszerét.

Az első század végén a keresztény közösségek égő fájdalmat éltek át (12. v.). Mindannyian tudatában voltak annak, hogy keresztény életük értékes és hasznos az egész társadalom számára. Krisztus követése és az erények megtartása csak jobba teszi az emberiséget. Ebben megrősítették őket pogány barátaik, akik a sztoikus erkölcsöket és a gyakorlati filozófiát követték, amely nagyjából megfelel a mai értékes humanista beállítódásnak. A keresztények és a sztoikusok azonos véleményen voltak abban, hogy a világ fejlődését az emberek etikai fejlődése viszi előre. Leegyszerűsítve, jónak kell lenni, és akkor a világ jobb lesz. De arra biztosan nem voltak felkészülve, hogy a pozitív közösségi megnyilvánulást üldözés fogja követni. A megpróbáltatásokat alapvetően igazságtalan dologként élték meg. Valójában addigi zavartalan közösségi életükben az isteni tervnek csak egy részét, a kellemesebb felét ismerték meg, a közösségi összetartás erejét, a jó emberek egymásra találásának örömét és a növekvő társadalmi tekintélyt.

Ezt a boldog állapotot rombolta szét az égő fájdalom, amely az üldözésből fakadt. A zsidókeresztények ismerték a régi vallási logikát: ha rosszat teszek, Isten büntet, ha jót teszek, Isten jutalmaz. A pogánykeresztények között erősebb volt Krisztus második jövetelének várása, és úgy gondolták, a tökéletes emberi társadalom pár éven belül

megvalósul, a keresztény közösség kollektíven átvándorol a mennyországba, vagy értékrendjét átveszi az egész társadalom, és az Isten országa jön a földre. Ebbe a logikába nem fért bele a jóért rosszal való fizetés ördögi logikája. A levél írója feltehetően maga is átélte ezt az állapotot.

Ha igaz, hogy a levél mögött Péter apostol áll, akkor ezt sokkal korábban, Jézus szenvedésekor élte át félelem és rettegés közepette. Most tehát azt látja, hogy amit Krisztussal tett az emberi társadalom, azt teszi a keresztény közösséggel is. Ebből adódóan azt gondolta, az a feladata, hogy figyelmeztesse a híveket, a Krisztussal való azonosulásnak ez csak az első fázisa. A második a megváltó fázis, a bűnösökért való szenvedés. Ez égő fájdalom azért, mert az átélt meghurcoltatás nem azonos a vezekléssel, amikor az elkövetett bűneiért törleszt az ember, hanem mások, rosszabb, alantasabb emberek okozzák igazságtalanul ezt a szenvedést. Ráadásul az üldözött keresztényeket mindenféle rosszal is vádolták. Mi volt ez, ha nem Krisztus keresztútjának megélése az ősegyház történetében?!

Az erkölcsi hősök életének része a szenvedés, és a legnagyobbaknak részük van az igazságtalan szenvedésben, amelyet felajánlhatnak másokért. Krisztus megváltásának tanáról lehet tudományos konferenciát tartani, lehet a megváltással kapcsolatos fogalmakról prédikálni, lehet a bűntől való szabadulásról elmélkedni, de a Krisztussal való azonosulásnak van egy termékeny és gyakorlati része, amikor szenvedésével azonosulunk. A fájdalom hermeneutikája más, mint a filozófiáé: aki tud osztozni Krisztus fájdalmában, az lesz az ő megváltásának társa és az egyház építői közül a legértékesebb személy.